

DIFFERENTIAL YONDASHUVDA TEXNOLOGIYALARNI TANLASHNI BELGILOVCHI OMILLAR

Bo'riboyev Aziz Abdumannonovich

Jizzax politexnika instituti assistenti,
+998945700987. Email: boriboyev2020@gmail.com

Annotatsiya

Ushbu maqola o'qituvchilar tanlangan texnologiyalar o'quvchilarining turli ehtiyojlari va qobiliyatlarini samarali hal qilishini ta'minlash uchun turli omillarni hisobga olishlari kerakligi hamda differentsiatsiya sharoitida texnologiyalarni tanlashni belgilovchi asosiy omillarni o'rganadi.

Kalit so'zlar: Dinamik ta'lim, moslashtirish, moslashuvchanlik, o'quv resurslar va infratuzilma.

Abstract

This article explores the fact that teachers must take into account various factors in order to ensure that the selected technologies effectively solve the different needs and abilities of their students, as well as the main factors that determine the choice of technologies in the context of differentiation

Keywords: Dynamic education, adaptation, flexibility, learning resources and infrastructure.

Bugungi dinamik ta'lim muhitida texnologiya integratsiyasi guruxda differentsiatsiyani rivojlantirish uchun kuchli vositaga aylandi. Biroq, defferensatsiya uchun to'g'ri texnologiyalarni tanlash muhim o'rin tutib, ko'pincha hal qiluvchi ahamiyatga ega bo'ladi. O'qituvchilar tanlangan texnologiyalar o'quvchilarining turli ehtiyojlari va qobiliyatlarini samarali hal qilishini ta'minlash uchun turli omillarni hisobga olishlari kerak. Ushbu maqola differentsiatsiya sharoitida texnologiyalarni tanlashni belgilovchi asosiy omillarni o'rganadi[1, 3-b].

Talabalarning ehtiyojlari va tayyorgarligi omili:

Differentsiatsiyalash uchun texnologiyalarni tanlashda asosiy e'tibor talabalarning turli ehtiyojlari hisoblanadi. O'qituvchilar o'quvchilarning tayyorgarlik darajasini, o'rganish uslublarini va individual talablarini baholashlari kerak. Misol uchun, ba'zi talabalar nogiron o'quvchilarni qo'llab-quvvatlovchi yordamchi texnologiyalardan foydalanishlari mumkin, boshqalari esa ilg'or talabalarga rivojlanishi uchun moslashtirilgan o'quv dasturini talab qilishlari mumkin. Talabalarning ehtiyojlarini to'liq tushunish texnologiyani tanlash uchun asosdir[2, 2-b].

O'qituvchining malakasi va qulayligi omili:

O'qituvchilar differentsiatsiya texnologiyasini amalga oshirishda markaziy rol o'ynaydi. Shuning uchun tanlangan texnologiyalar bilan ularning malakasi va qulayligini hisobga olish juda muhimdir. Pedagoglarning farqlash uchun tanlangan vositalardan samarali foydalanishini ta'minlash uchun kasbiy rivojlanish va o'qitish juda muhimdir. O'qituvchilar texnologiyadan foydalanishda o'zlarini ishonchli his qilsalar, muvaffaqiyatli tabaqalashtirilgan ta'lim muhitini yaratish ehtimoli ko'proq.

Mavjud resurslar va infratuzilma omili:

Maktab yoki ta'lim muassasasida mavjud resurslar, jumladan byudjet, apparat, dasturiy ta'minot va infratuzilma texnologiyani tanlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. O'qituvchilar o'zlarining mavjud resurslariga mos keladigan texnologiyalarni tanlashlari kerak. Misol uchun, agar maktabda mustahkam kompyuter laboratoriyasi bo'lsa, u ish stoli kompyuterlarini talab qiladigan o'quv dasturini tanlashi mumkin, cheklangan resurslarga ega ta'lim muassasasi esa nazariyaga asoslangan, platformalarni tanlashi mumkin[3, 1-b].

Foydalanish imkoniyati va tenglik omili:

Differensiatsiyalash uchun texnologiyalarni tanlashda tenglik asosiy e'tibordir. Maktablar barcha o'quvchilarning ijtimoiy-iqtisodiy kelib chiqishidan qat'i nazar, texnologiyadan teng foydalanish imkoniyatini ta'minlashi kerak. Bu qurilmaga egalik qilish, internetga ulanish va dasturiy ta'minotni litsenziyalash masalalarini hal qilishni anglatadi. Texnologiyalar ta'limdagi tengsizliklarni beixtiyor kuchaytirmasligini ta'minlash uchun maktablar raqamli tafovutni bartaraf etishga harakat qilishlari kerak.

Ma'lumotlar va baholash imkoniyatlari omili:

Differensiatsiyalash uchun tanlangan texnologiyalar ishonchli ma'lumotlar va baholash imkoniyatlarini ta'minlashi kerak. O'qituvchilar o'qitishni samarali tarzda moslashtirish uchun o'quvchilar faoliyati to'g'risida ma'lumot to'plashlari kerak. Ushbu ma'lumotlarga asoslangan yondashuv o'qituvchilarga o'z imkoniyatlarini chamalash imkonini beradi. Ushbu ma'lumotlarga asoslangan yondashuv o'qituvchilarga o'quvchilarning individual yutuqlari asosida o'z usullarini moslashtirishga imkon beradi. Shunday qilib, texnologiyalar batafsil tahlil, hisobot va baholash xususiyatlarini taklif qilishi kerak[4, 3-b].

Moslashtirish va moslashuvchanlik omili:

Differentsiallashtirish yuqori darajada moslashtiriladigan va turli xil o'qitish strategiyalariga moslashtiriladigan texnologiyalarni talab qiladi. O'qituvchilar har bir o'quvchining o'ziga xos ehtiyojlarini qondirish uchun tarkibni, faoliyatni va baholashni shaxsiylashtirishga imkon beradigan texnologiyalarni izlashlari kerak. Ushbu moslashtirish talabalarga tegishli darajadagi qiyinchilik va yordam olishlarini ta'minlaydi.

O'quv maqsadlariga moslashish omili:

Tanlangan texnologiyalar ta'lim muassasasining o'quv maqsadlari va o'quv rejasiga to'liq mos kelishi kerak. Texnologiyalar o'quv rejasiga moslashtirilganda, ular belgilangan doirada o'qitishni farqlash uchun qimmatli vositaga aylanadi.

Qo'llab-quvvatlash va texnik xizmat ko'rsatish omili:

Ta'mirlash va doimiy qo'llab-quvvatlash e'tiborga olinadigan muhim omillardir. Texnologiyalar ishonchli va texnik xizmat ko'rsatish oson bo'lishi kerak. Maktablar o'qituvchilar va talabalar uchun uzluksiz va uzluksiz ta'lim tajribasini ta'minlash uchun texnik yordam va yangilanishlarga ega bo'lishi kerak[5, 2-b].

Differensiatsiyalash sharoitida texnologiyaning samarali integratsiyasi bir nechta omillarni har tomonlama ko'rib chiqishga bog'liq. O'qituvchilar o'quvchilar ehtiyojlarini, o'qituvchilarning tayyorgarligini, mavjud resurslarni, tenglik muammolarini, ma'lumotlar imkoniyatlarini, moslashtirish variantlarini, o'quv

dasturlarini moslashtirishni, qo‘llab-quvvatlash va texnik xizmat ko‘rsatish talablarini diqqat bilan baholashlari kerak. Ushbu omillarni hisobga olgan holda, maktablar o‘qituvchilarga chinakam tabaqalashtirilgan va inklyuziv ta‘lim muhitini yaratishga yordam beradigan texnologiyalarni tanlashda asosli qarorlar qabul qilishlari mumkin, natijada barcha o‘quvchilar uchun ta‘lim natijalari yaxshilanadi[6-9, 3-b].

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdumannonovich B. A. POSSIBILITIES OF DIFFERENTIAL TEACHING PRACTICE //Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research. – 2023. – T. 10. – №. 10. – С. 293-296.
2. Bo‘riboev A. A. et al. DIFFERENTIATED TEACHING METHODS AND THEIR USENIG PRACTICAL IMPORTANCE //International Multidisciplinary Journal for Research & Development. – 2023. – T. 10. – №. 10.
3. Бўрибоев А. А. Профессионал таълимда “Нефт ва уни қайта ишлаш” мавзусини ўқитишда интерактив методлардан фойдаланиш методологияси //Scientific progress. – 2021. – Т. 1. – №. 5.
4. Бўрибоев А. А. Олий таълим тизимидаги ўқув фаолиятини ташкил этишда мустақил ишларнинг роли //Science and Education. – 2021. – Т. 2. – №. 11. – С. 1051-1055.
5. Бўрибоев А. А. Кимё фанидан мустақил ишларни ташкил қилишда кўп танловли тест топшириқларидан фойдаланиш //Science and Education. – 2022. – Т. 3. – №. 1. – С. 875-880.
6. Бурибаева З., Бурибаев А. КЛАССИФИКАТСИЯ КОРРОЗИОННЫХ ПРОЦЕССОВ //Журнал естественных наук. – 2022. – Т. 1. – №. 2 (7). – С. 28-33.
7. Bo‘riboev A. A. Kredit-modul tizimida individual ta‘limning o‘rni //Science and Education. – 2022. – Т. 3. – №. 4. – С. 892-895.
8. Яхшиликов, Жўрабой Яхшиликович, and Ҳамида Абдумажидова. "МОДЕРНИЗАТСИЯ ТУШУНЧАСИ ТАКОМИЛЛАШУВИНИНГ МЕТОДОЛОГИК МАСАЛАЛАРИ ХУСУСИДА." *Интернаука* 14-3 (2021): 91-94.